

Lublin, 25 czerwca 2013r.

RIO – II – 600/11/2013

Pan Henryk Maruszewski
Wójt Gminy Białopole
ul. Chełmska 1
22-135 Białopole

Szanowny Panie Wójt

W okresie od 27 lutego do 30 kwietnia 2013 r. (z uzasadnionymi przerwami) Regionalna Izba Obrachunkowa w Lublinie przeprowadziła kompleksową kontrolę gospodarki finansowej gminy Białopole. Protokół kontroli omówiono i podpisano 15 maja 2013 r.

W zakresie nieprawidłowości o charakterze incydentalnym lub wyeliminowanych w trakcie kontroli, po udzieleniu stosownego instruktażu – nie formułowano wniosków pokontrolnych.

Poniżej podaję stwierdzone nieprawidłowości i uchybienia oraz wnioski co do sposobu ich wyeliminowania, stosownie do przepisów art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2012 r., poz. 1113).

W załączniku do wystąpienia pokontrolnego wskazuję osoby odpowiedzialne za stwierdzone nieprawidłowości.

1. W zakresie księgowości i rachunkowości:

1.1. Nieprawidłowości w zakresie dokumentacji opisującej politykę rachunkowości, polegające na:

- *nieokreśleniu zasad powiązania kont ksiąg pomocniczych z kontami księgi głównej,*

- niesporządzeniu wykazu zbioru danych tworzących księgi rachunkowe na komputerowych nośnikach danych,
- niedostosowaniu postanowień zakładowego planu kont Urzędu Gminy do aktualnie obowiązujących przepisów w zakresie konta 080 „Środki trwałe w budowie (inwestycje),
- ustaleniu zasady dokonywania przypisu i odpisu należności z tytułu podatków i opłat lokalnych na koncie 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” w okresach kwartalnych,
- niewprowadzeniu do zakładowego planu kont Urzędu Gminy konta 226 „Długoterminowe należności budżetowe”, mimo występowania operacji gospodarczych podlegających ewidencji na tym koncie,
- nieustaleniu terminów rozpoczęcia umorzenia i amortyzacji środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych,
- niesporządzeniu opisu systemu przetwarzania danych, stanowiących podstawę sporządzenia sprawozdania Rb-PDP „Półroczne/roczne sprawozdanie z wykonania dochodów podatkowych gminy” – str. 5,6, 27 protokołu.

Uzupełnić dokumentację opisującą przyjęte zasady rachunkowości, przez:

- określenie zasad powiązania kont ksiąg pomocniczych z kontami księgi głównej budżetu i urzędu gminy,
- sporządzenie wykazu zbiorów danych tworzących księgi rachunkowe na informatycznych nośnikach danych z określeniem ich struktury, wzajemnych powiązań oraz ich funkcji w organizacji całości ksiąg rachunkowych i w procesach przetwarzania danych,
- dostosowanie zasad klasyfikacji zdarzeń na koncie 080 „Środki trwałe w budowie (inwestycje)” do ustalonych w załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2013 r., poz. 289), powoływanego w dalszej części tego wystąpienia jako „rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r.”,
- ustalenie zasady dokonywania w księgach rachunkowych przypisu należności z tytułu dochodów budżetowych na bieżąco, w okresach sprawozdawczych (miesięcznie), zgodnie z przepisami art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r., poz. 330) w związku z § 18 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. oraz zasadami funkcjonowania konta 221

„Należności z tytułu dochodów budżetowych”, określonymi w załączniku Nr 3 do tego rozporządzenia,

- wprowadzenie do zakładowego planu kont Urzędu Gminy konta 226 „Długoterminowe należności budżetowe” i określenie zasad jego funkcjonowania, zgodnie z postanowieniami załącznika Nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r., mając na uwadze przepisy § 15 ust. 1 pkt 1 tego rozporządzenia,
- określenie terminu rozpoczęcia amortyzacji środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, w związku z przepisami art. 32 ust. 1 i art. 33 ust. 1 ustawy o rachunkowości,
- sporządzenie opisu systemu przetwarzania danych w zakresie funkcji służącej do obliczania skutków obniżenia górnych stawek w podatku rolnym, stanowiących podstawę sporządzenia sprawozdania Rb-PDP „Roczne sprawozdanie z wykonania dochodów podatkowych gminy”,

stosownie do przepisów art. 10 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy o rachunkowości.

1.2. Niesporządzenie na 31 grudnia 2012 r. zestawień sald kont ksiąg pomocniczych prowadzonych do konta 020 „Wartości niematerialne i prawne” i 071 „Umorzenie środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych” – str. 6 protokołu.

Co najmniej na dzień zamknięcia ksiąg rachunkowych sporządzać zestawienia sald wszystkich kont ksiąg pomocniczych, stosownie do przepisów art. 18 ust. 2 ustawy o rachunkowości.

1.3. Niesporządzenie za grudzień 2012 r. i styczeń 2013 r. zestawień obrotów dzienników częściowych urzędu gminy oraz zestawienia obrotów i sald obejmującego wszystkie konta księgi głównej – str. 7 protokołu.

Przy prowadzeniu dzienników częściowych, grupujących zdarzenia według ich rodzajów, sporządzać zestawienia obrotów tych dzienników za dany okres sprawozdawczy, stosownie do przepisów art. 14 ust. 3 ustawy o rachunkowości.

Na podstawie zapisów na wszystkich kontach księgi głównej, sporządzać na koniec każdego okresu sprawozdawczego, nie rzadziej niż na koniec miesiąca, zestawienie obrotów i sald, zgodnie z przepisami art. 18 ust. 1 powołanej ustawy.

1.4. Ewidencjonowanie odsetek od należności cywilnoprawnych na niewłaściwym koncie - str. 8 protokołu.

Zapisów operacji gospodarczych dokonywać w porządku systematycznym, w związku z przepisami art. 15 ust. 1 ustawy o rachunkowości, w szczególności przypis

odsetek od należności z tytułów cywilnoprawnych ujmować:

Wn 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych”,

Ma 750 „Przychody finansowe”,

zgodnie z zasadami funkcjonowania tych kont określonymi w załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r., w związku z przepisami § 8 ust. 5 tego rozporządzenia.

1.5. *Nieprawidłowe ewidencjonowanie zaangażowania wydatków roku bieżącego – str. 10 protokołu.*

Ewidencję zaangażowania wydatków budżetowych roku bieżącego prowadzić na koncie 998 „Zaangażowanie wydatków budżetowych roku bieżącego” na bieżąco, ujmując na stronie Wn równowartość sfinansowanych wydatków budżetowych w danym roku budżetowym i równowartość zaangażowanych wydatków, które będą obciążały wydatki roku następnego, zaś na stronie Ma tego konta zaangażowanie wydatków, czyli wartość umów, decyzji i innych postanowień, których wykonanie spowoduje konieczność dokonania wydatków budżetowych w roku bieżącym, zgodnie z zasadami funkcjonowania tego konta, określonymi w załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z 5 lipca 2010 r., w związku z § 18 ust. 2 tego rozporządzenia.

1.6. *Dokonywanie zapisów w ewidencji analitycznej środków trwałych i podatku od środków transportowych bez wskazania daty dokonania operacji gospodarczej oraz określenia rodzaju i numeru identyfikacyjnego dowodu księgowego, stanowiącego podstawę zapisu - str. 13, 53 protokołu.*

Zapisów w księgach rachunkowych dokonywać ze wskazaniem daty dokonania operacji gospodarczej, rodzaju i numeru identyfikacyjnego dowodu księgowego stanowiącego podstawę zapisu oraz jego daty, jeżeli różni się ona od daty dokonania operacji, zgodnie z przepisami art. 23 ust. 2 pkt 1 i 2 ustawy o rachunkowości.

1.7. *Ujęcie na koncie 013 „Pozostałe środki trwałe” składników majątku o wartości niższej niż minimalna, określona w przepisach wewnętrznych – str. 15 protokołu.*

Na koncie 013 „Pozostałe środki trwałe” ujmować środki trwałe o wartości przekraczającej kwotę ustaloną w „Zasadach prowadzenia rachunkowości”, stanowiących załącznik Nr 1 do zarządzenia Nr 43/2010 Wójta Gminy Białopole z 30 grudnia 2010 r., w związku z zasadami funkcjonowania tego konta określonymi w załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r.

- 1.8. *Niedokonywanie otwarcia i zamknięcia ewidencji analitycznej, prowadzonej do konta 020 „Wartości niematerialne i prawne” w latach 2009-2012 – str. 15, 16 protokołu.*

Księgi rachunkowe otwierać na początek każdego następnego roku obrotowego oraz zamykać na dzień kończący rok obrotowy, zgodnie z przepisami art. 12 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 pkt 1 ustawy o rachunkowości.

- 1.9. *Prowadzenie ewidencji analitycznej dochodów z tytułu opłat za odprowadzanie ścieków niezgodnie ze sposobem ustalonym w polityce rachunkowości – str. 20 protokołu.*

Konta ksiąg pomocniczych prowadzić w sposób określony w dokumentacji opisującej przyjęte zasady rachunkowości, przy pomocy programów w niej wskazanych, zgodnie z przepisami art. 10 ust. 1 pkt 3 ustawy o rachunkowości lub rozważyć dostosowanie postanowień przepisów wewnętrznych do faktycznych potrzeb jednostki.

- 1.10. *Nieprowadzenie ewidencji analitycznej do konta 800 „Fundusz jednostki” – str. 20 protokołu.*

Prowadzić ewidencję szczegółową do konta 800 „Fundusz jednostki”, zapewniającą możliwość ustalenia przyczyn zwiększeń i zmniejszeń funduszu jednostki, zgodnie z zasadami funkcjonowania tego konta, określonymi w załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r.

- 1.11. *Wykazanie – w bilansie z wykonania budżetu gminy za 2012 r. – zobowiązań z tytułu odsetek od udzielonych kredytów w niewłaściwej pozycji. Niewykazanie w bilansie Urzędu Gminy wszystkich danych wynikających z ksiąg rachunkowych (dane wynikające z ksiąg rachunkowych prowadzonych dla projektów dofinansowanych ze środków unijnych wykazano w odrębnych bilansach) - str. 22,23 protokołu.*

W bilansie z wykonania budżetu gminy zawierać informacje w zakresie ustalonym w załączniku nr 9 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r., zgodnie z przepisami § 17 ust. 6 tego rozporządzenia, w szczególności zobowiązania z tytułu odsetek od kredytów, które stają się wymagalne w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego wykazywać w bilansie z wykonania budżetu gminy w pozycji „Zobowiązania krótkoterminowe”, mając na uwadze przepisy art. 3 ust. 1 pkt 22 ustawy o rachunkowości.

Sporządzać jeden bilans Urzędu Gminy, zawierając w nim informacje

w zakresie ustalonym w załączniku Nr 5 do powołanego rozporządzenia, zgodnie z przepisami § 17 ust. 3 pkt 1 rozporządzenia.

1.12. Nieprawidłowości w zakresie sprawozdawczości budżetowej, polegające na:

- *sporządzeniu odrębnych sprawozdań Rb – 27S i Rb – 28 S Urzędu Gminy, w zakresie dochodów i wydatków realizowanych z udziałem środków unijnych,*
- *sporządzeniu zbiorczego sprawozdania Rb-27S za rok 2012, w zakresie danych dotyczących „Skutków obniżenia górnych stawek podatków” (kol. 12), „Skutków udzielonych ulg i zwolnień” (kol. 13), „Skutków decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy, – Ordynacja podatkowa” (kol. 14 i kol. 15), na podstawie ksiąg rachunkowych Urzędu Gminy,*
- *wykazaniu w jednostkowym sprawozdaniu Rb-27S Urzędu Gminy za 2012 r. danych niezgodnych z ewidencją księgową (w kolumnach „Zaległości” i „Nadpłaty” w dz. 400, rozdz.40002, § 0830 oraz w dz. 900, rozdz.90001, § 0830) – str. 24, 25 protokołu.*

Sprawozdania Urzędu Gminy Rb-27S „Miesięczne/roczne sprawozdanie z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego” i Rb – 28 S „Miesięczne/roczne sprawozdanie z wykonania wydatków budżetowych jednostek samorządu terytorialnego” sporządzać na podstawie ksiąg rachunkowych, obejmując ich zakresem wszystkie zrealizowane dochody i wydatki, zgodnie z przepisami § 6 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 20, po. 103). W odpowiednich kolumnach „Saldo końcowe” sprawozdania Rb – 27 S wykazywać należności pozostałe do zapłaty, zaległości oraz nadpłaty na podstawie danych analitycznych, zgodnie z przepisami § 3 ust. 1 pkt 7 „Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego”, stanowiącej załącznik nr 39 do cytowanego rozporządzenia.

Zbiorcze sprawozdania budżetowe sporządzać na podstawie sprawozdań jednostkowych jednostek podległych oraz sprawozdania jednostkowego jednostki samorządu terytorialnego, jako jednostki budżetowej i jako organu, stosownie do przepisów § 6 ust. 1 pkt 3 tego rozporządzenia, mając na uwadze przepisy § 4 pkt 3 cytowanej „Instrukcji...”.

1.13. Niewykazanie przez Urząd Gminy - w deklaracji na podatek od nieruchomości na 2012 r. - gruntów komunalnych oznaczonych symbolem „dr” (niebędących gruntami zajętych pod pasy drogowe dróg publicznych), zwolnionych z podatku uchwałą Rady Gminy, a w konsekwencji niewykazanie w sprawozdaniu Rb-PDP danych w zakresie

skutków obniżenia górnych stawek oraz skutków udzielonych ulg i zwolnień w tym podatku (w kwotach odpowiednio: co najmniej 138.667 zł oraz co najmniej 120.580 zł) - str. 28 - 30, 43, 44 protokołu.

W deklaracji na podatek od nieruchomości wykazywać prawidłową powierzchnię gruntów komunalnych, zwolnionych z podatku od nieruchomości uchwałą Rady Gminy, mając na uwadze przepisy art. 6 ust. 10 i art. 3 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2010 r. Nr 95, poz. 613 z późn. zm.), w tym uwzględniać powierzchnię gruntów komunalnych oznaczonych – w ewidencji geodezyjnej – symbolem „dr” (drogi), niebędących gruntami zajętych pod pasy drogowe dróg publicznych, w związku z art. 2 ust. 3 pkt 4 cytowanej ustawy i postanowieniami § 1 pkt 2 uchwały Nr II/8/02 Rady Gminy Białopole z dnia 12 grudnia 2002 r. w sprawie wprowadzenia zwolnień od podatku od nieruchomości na terenie gminy Białopole, celem rzetelnego wykazania danych w sprawozdaniu Rb-PDP „Roczne sprawozdanie z wykonania dochodów podatkowych gminy” w zakresie kwot stanowiących rzeczywiste skutki obniżenia górnych stawek podatków oraz udzielonych przez gminę ulg i zwolnień, stosownie do przepisów § 3 ust. 1 pkt 9 i 10 w związku z § 7 ust. 3 „Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego”, stanowiącej załącznik Nr 39 do rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

Skorygować deklarację na podatek od nieruchomości na 2012 r., a kwotę niewłaściwie wykazanych skutków obniżenia górnych stawek oraz udzielonych ulg i zwolnień w podatku od nieruchomości wykazać w prawidłowo sporządzonym sprawozdaniu Rb-PDP za 2013 r. (tj. w roku, w którym złożono korektę).

Do sprawozdania Rb-PDP za 2013 r. załączyć szczegółową informację o kwotach w nim ujętych, z podaniem wielkości skutków, będących wynikiem korekty deklaracji za 2012 r., w związku z ustaleniami kontroli przeprowadzonej przez RIO.

1.14. Wykazanie – w sprawozdaniu Rb-PDP za 2012 r. – kwot dotyczących skutków decyzji wydanych przez organ podatkowy w zakresie umorzeń zaległości podatkowych w łącznym zobowiązaniu pieniężnym - w wierszu „podatek rolny” – str. 30 - 32 protokołu.

W kolumnie „Skutki decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy – Ordynacja podatkowa, obliczone za okres sprawozdawczy” sprawozdania Rb-PDP „Roczne sprawozdanie z wykonania dochodów podatkowych gminy” w zakresie umorzeń zaległości podatkowych wykazywać w odpowiednich wierszach rzeczywiste skutki udzielonych przez organ podatkowy umorzeń za dany okres sprawozdawczy,

zgodne z rejestrem przypisów i odpisów, stosownie do przepisów § 3 ust. 1 pkt 11 lit. a w związku z przepisami § 7 ust. 3 „Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego”, stanowiącej załącznik Nr 39 do rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

1.1. W zakresie rachunkowości Publicznej Szkoły Podstawowej w Strzelcach:

1.1.1. Niesporządzenie na 31 grudnia 2012 r. zestawień sald kont ksiąg pomocniczych prowadzonych do kont 011 „Środki trwałe” 013 „Pozostałe środki trwałe” i 014 „Zbiory biblioteczne” - str. 34 protokołu.

Co najmniej na dzień zamknięcia ksiąg rachunkowych sporządzać zestawienia sald wszystkich kont ksiąg pomocniczych, zgodnie z przepisami art. 18 ust. 2 ustawy o rachunkowości.

1.1.2. Niezgodność ewidencji analitycznej z syntetyczną w zakresie konta 011 „ Środki trwałe” na 31 grudnia 2012 r. (o kwotę 13.300 zł) – str. 35, 36 protokołu.

Na kontach ksiąg pomocniczych dokonywać zapisów będących uszczegółowieniem i uzupełnieniem zapisów kont księgi głównej, zapewniając zgodność zapisów kont pomocniczych z saldami i zapisami na kontach księgi głównej, stosownie do przepisów art. 16 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

2. W zakresie budżetu jednostki samorządu terytorialnego:

2.1. W zakresie dochodów budżetowych:

2.1.1. Przypadki nieopodatkowania gruntów podatkiem rolnym (leśnym) – str. 39 - 41 protokołu.

Opodatkować właścicieli (posiadaczy) gruntów, wskazanych w protokole kontroli, mając na uwadze przepisy art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o podatku leśnym (Dz. U. z 2013 r., poz. 465) i art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz. U. z 2006 r. Nr 136, poz. 969 z późn. zm.), z uwzględnieniem okresu przedawnienia prawa do wymiaru zobowiązań podatkowych, wskazanego w przepisach art. 68 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2012 r. poz. 749 z późn. zm.).

Przy opodatkowywaniu gruntów stanowiących wspólnoty gruntowe, uwzględniać przepisy art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 29 czerwca 1963 r.

o zagospodarowaniu wspólnot gruntowych (Dz. U. Nr 28, poz. 169 z późn. zm.), w myśl których wspólnoty gruntowe są nieruchomościami (a nie podmiotami praw i obowiązków). Ponieważ wspólnoty stanowią szczególny rodzaj współwłasności, podatnikami są współwłaściciele gruntów, a nie wspólnota. Stąd też od współwłaścicieli wyegzekwować informacje o gruntach oraz informacje o lasach, na podstawie przepisów art. 274a § 1 Ordynacji podatkowej, w związku z art. 6a ust. 5 ustawy o podatku rolnym i art. 6 ust. 2 ustawy o podatku leśnym, a następnie opodatkować te osoby – na podstawie przepisów art. 3 ust. 5 ustawy o podatku rolnym oraz art. 2 ust. 4 ustawy o podatku leśnym – należnymi podatkami.

Ponadto ustalić faktyczny sposób użytkowania gruntów, oznaczonych w ewidencji gruntów i budynków jako LsIV i LsV, a następnie wystąpić do Starostwa Powiatowego w Chełmie o dokonanie zmiany w ewidencji gruntów i budynków, biorąc pod uwagę „stanowisko wspólne Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii, Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz Ministerstwa Finansów w sprawie zapewnienia aktualności operatów ewidencji gruntów i budynków....” zamieszczone m. in. na stronie www.old.lublin.rio.gov.pl, zakładka „Działalność informacyjna/Majątek”, zgodnie z którym jeżeli w ewidencji gruntów występują oznaczenia dwuczłonowe, których nie przewiduje rozporządzenie Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 29 marca 2001 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków (Dz. U. Nr 38, poz. 454), należy w trybie pilnym ustalić faktyczny sposób użytkowania tych gruntów i nadać im właściwe oznaczenie w ewidencji. Jeżeli okaże się, że wskazane grunty podlegają opodatkowaniu podatkiem rolnym, opodatkować je, w związku z art. 3 ust. 1 pkt 1 ustawy o podatku rolnym – str. 27 protokołu.

2.1.2. Opodatkowanie podatkiem rolnym parafii - w drodze decyzji wymiarowych – str. 41 protokołu.

Parafię, posiadającą – stosownie do przepisów art. 7 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. o stosunku państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 29, poz. 154 z późn. zm.) – osobowość prawną, opodatkowywać na podstawie deklaracji na podatek rolny, mając na uwadze przepisy art. 6a ust. 8 w związku z art. 3 ust. 1 ustawy o podatku rolnym.

2.1.3. Przypadki niesprawdzania deklaracji podatkowych, skutkujące opodatkowaniem gruntów niezgodnie z ewidencją geodezyjną oraz opodatkowaniem środków transportowych na podstawie niekompletnie wypełnionych deklaracji bądź deklaracji, w których zastosowano nieprawidłową stawkę podatkową - str. 42, 43, 50 - 53 protokołu.

Sprawdzać przedkładane deklaracje podatkowe, w celu stwierdzenia ich formalnej poprawności oraz ustalenia stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do

stwierdzenia jego zgodności z przedstawionymi dokumentami, stosownie do przepisów art. 272 pkt 2 i 3 Ordynacji podatkowej.

Grunty opodatkowywać zgodnie z ewidencją geodezyjną, stosownie do przepisów art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz. U. z 2010 r. Nr 193, poz. 1287 z późn. zm.).

Podatników podatku od środków transportowych, którzy w deklaracjach nie podali informacji niezbędnych do zastosowania prawidłowej stawki podatku, wzywać do ich uzupełnienia, mając na uwadze przepisy art. 274a § 2 Ordynacji podatkowej.

W sytuacji gdy złożona przez podatnika deklaracja zawiera błędy rachunkowe, inne oczywiste omyłki albo wypełniono ją niezgodnie z ustalonymi wymaganiami, postępować w sposób przewidziany przepisami art. 274 § 1 i 2 Ordynacji podatkowej.

Wystąpić do podatników, wskazanych w protokole kontroli, o przedłożenie korekt deklaracji, również za lata ubiegłe, z uwzględnieniem okresu przedawnienia zobowiązań podatkowych, określonego w przepisach art. 70 § 1 Ordynacji podatkowej. W przypadku niewywiązania się z obowiązku ich korekty, określić stosowną decyzją – na podstawie art. 21 § 3 Ordynacji podatkowej – wysokość zobowiązania podatkowego.

2.1.4. Przypadki dokonania przypisu podatku od nieruchomości pod datą 31 stycznia 2013 r., mimo złożenia deklaracji w innym (późniejszym) terminie. Dokonywanie w latach 2006 - 2012 przypisu podatku rolnego na koncie podatnika, mimo niezłożenia deklaracji i niewydania decyzji określającej wysokość zobowiązania podatkowego – str. 44, 45, 58 protokołu.

Przypisu podatku na koncie podatnika dokonywać na podstawie deklaracji podatkowej, w miesiącu jej wpływu do Urzędu, w związku z przepisami § 4 ust. 1 pkt 1 i § 11 ust. 3 pkt 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 października 2010 r. w sprawie zasad rachunkowości oraz planów kont dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 208, poz. 1375), a w przypadku jej niezłożenia na podstawie decyzji organu podatkowego, określającej wysokość zobowiązania podatkowego (po przeprowadzeniu postępowania podatkowego), w związku z przepisami § 4 ust. 1 pkt 2 cytowanego rozporządzenia, art. 21 § 3 Ordynacji podatkowej i art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

2.1.5. Niezachowanie spójności między rozstrzygnięciem decyzji w sprawie ulgi w podatku rolnym, a jej uzasadnieniem w zakresie daty rozpoczęcia stosowania zwolnienia z tytułu nabycia gruntów. Udzielanie zwolnień z tytułu nabycia gruntów i ulgi inwestycyjnej w oparciu o przedstawiane przez wnioskodawcę formularze informacji w zakresie pomocy de minimis w rolnictwie - str. 46, 47 protokołu.

W decyzjach – w sprawie ulg z tytułu nabycia gruntów na utworzenie nowego

gospodarstwa rolnego lub powiększenie już istniejącego – zamieszczać spójne informacje w zakresie daty rozpoczęcia stosowania ulgi, ujęte w rozstrzygnięciu decyzji i w jej uzasadnieniu, w związku z przepisami art. 210 § 1 pkt 5 i 6 oraz § 4 Ordynacji podatkowej, mając na uwadze przepisy art. 12 ust. 1 pkt 4, art. 12 ust. 3 i 6 oraz art. 13d ust. 1 i 3 ustawy o podatku rolnym, zgodnie z którymi zwolnienia te należy stosować od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym złożono wniosek w sprawie, przy czym okres zwolnienia z podatku wynosi 5 lat, licząc od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym zawarto umowę sprzedaży gruntów lub prawa wieczystego użytkowania, ustanowiono prawo wieczystego użytkowania gruntów lub objęto grunty w trwałe zagospodarowanie w drodze umowy, a po upływie okresu zwolnienia należy stosować ulgę, polegającą na obniżeniu podatku rolnego w pierwszym roku o 75%, a w drugim roku o 50%.

Od podatników, ubiegających się o zwolnienie z podatku rolnego z tytułu zakupu gruntów oraz ulgę inwestycyjną, egzekwować obowiązek złożenia wraz z wnioskiem informacji dotyczących wnioskodawcy i prowadzonej przez niego działalności gospodarczej oraz informacji o otrzymanej pomocy publicznej – na wymaganym formularzu, którego wzór stanowi załącznik Nr 2 do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 29 marca 2010 r. w sprawie zakresu informacji przedstawianych przez podmiot ubiegający się o pomoc inną niż pomoc de minimis lub pomoc de minimis w rolnictwie lub rybołówstwie (Dz. U. Nr 53, poz. 312 z późn. zm.) albo oświadczenia o nieotrzymaniu pomocy, mając na uwadze przepisy art. 37 ust. 5 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. z 2007 r. Nr 59, poz. 404 z późn. zm.). W przypadku niedołączenia do wniosku wymaganych oświadczeń lub informacji, pomoc nie może być udzielona podmiotowi, zgodnie z przepisami art. 37 ust. 7 cytowanej ustawy.

2.1.6. Załatwianie spraw podatkowych niezgodnie z wnioskiem podatnika, polegające na rozszerzeniu przez organ podatkowy zakresu żądania podatnika i w konsekwencji udzielanie ulg, o które podatnicy nie wnioskowali – str. 48, 49 protokołu.

Postępowanie podatkowe prowadzić zgodnie z treścią złożonego wniosku, pamiętając, że rozstrzygnięcie decyzji w sprawie ulgi w zapłacie podatku, o którym mowa w art. 210 § 1 pkt 5 w związku z art. 210 § 4 Ordynacji podatkowej, winno odnosić się do zgłoszonego żądania, a decyzja w sprawie ulgi w zapłacie podatku nie powinna dotyczyć sprawy, która nie była przedmiotem złożonego wniosku.

W przypadku wniosku podatnika – posiadającego zaległości z tytułu łącznego zobowiązania pieniężnego – o umorzenie zaległości w podatku rolnym (w podatku od nieruchomości), rozważyć wyjaśnienie faktycznego zakresu przedmiotowego tego

wniosku (tj. czy intencją podatnika było złożenie wniosku w sprawie umorzenia zaległości w łącznym zobowiązaniu pieniężnym czy tylko w podatku rolnym/od nieruchomości), mając na uwadze przepisy art. 167 § 1 w związku z art. 123 § 1 Ordynacji podatkowej, w myśl których do czasu wydania decyzji strona (a nie organ podatkowy) może skorzystać z uprawnienia do rozszerzenia lub zgłoszenia nowego żądania, a obowiązkiem organu podatkowego jest umożliwienie stronie – przed wydaniem decyzji - wypowiedzenie się co do zgłoszonego żądania.

2.1.7. Niepodejmowanie bądź niesystematyczne podejmowanie czynności zmierzających do wyegzekwowania zaległości podatkowych – str. 54, 55, 56 - 59 protokołu.

Podejmować konsekwentne czynności zmierzające do wszczęcia postępowania egzekucyjnego w stosunku do osób posiadających zaległości podatkowe, w związku z przepisami art. 6 § 1 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2012 r., poz. 1015 z późn. zm.).

Po bezskutecznym upływie wyznaczonego w upomnieniu terminu płatności, wystawiać tytuły wykonawcze i kierować je do właściwego miejscowo urzędu skarbowego systematycznie i bez zwłoki, stosownie do przepisów § 3 ust. 1, § 5 ust. 1, § 6 ust. 1 i § 7 ust. 4 w związku z § 8 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 listopada 2001 r. w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. Nr 137, poz. 1541 z późn. zm.), w terminach określonych w postanowieniach § 13 pkt 3 „Instrukcji w sprawie ewidencji poboru podatków i opłat w Urzędzie Gminy Białopole”, stanowiącej załącznik Nr 2 do zarządzenia Nr 6/2012 Wójta Gminy Białopole z dnia 17 lutego 2012 r.

Ponadto wyjaśnić, czy zaległości podatkowe z lat 1998 - 2007 podatników, objętych kontrolą, uległy przedawnieniu, mając na uwadze przepisy art. 70 § 1 i § 4 Ordynacji podatkowej, w myśl których zobowiązanie podatkowe przedawnia się z upływem 5 lat, licząc od końca roku kalendarzowego, w którym upłynął termin płatności podatku, przy czym bieg terminu przedawnienia zostaje przerwany wskutek zastosowania środka egzekucyjnego, o którym podatnik został zawiadomiony, a po jego przerwaniu biegnie on na nowo od dnia następującego po dniu, w którym zastosowano środek egzekucyjny.

Przedawnione zobowiązania podatkowe odpisać z ewidencji księgowej, w związku z przepisami art. 59 § 1 pkt 9 Ordynacji podatkowej i art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości.

2.1.8. Przypadki wskazywania – w fakturach za dostarczoną wodę i odprowadzone ścieki oraz w fakturach wystawianych najemcy lokalu użytkowego – innego terminu płatności niż

wynikający z umowy – str. 62, 63, 68 protokołu.

W fakturach za dostarczoną wodę i odprowadzone ścieki wskazywać termin płatności zgodny z ustalonym w umowach, mając na uwadze przepisy § 17 rozporządzenia Ministra Budownictwa z dnia 28 czerwca 2006 r. w sprawie określania taryf, wzoru wniosku o zatwierdzenie taryf oraz warunków rozliczeń za zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków (Dz. U. Nr 127, poz. 886).

W fakturach wystawianych najemcy lokalu użytkowego wskazywać termin płatności czynszu zgodny z postanowieniami zawartej umowy, mając na uwadze przepisy art. 669 § 1 w związku z art. 680 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 16, poz. 93 z późn. zm.).

2.1.9. Niepobranie odsetek za zwłokę od nieterminowo wnoszonych należności z tytułu opłat za dostarczoną wodę i odprowadzone ścieki – str. 63 protokołu.

Od nieterminowo regulowanych należności cywilnoprawnych pobierać odsetki za zwłokę w wysokości określonej w umowie, a w przypadku braku uregulowania umownego – w wysokości ustawowej, stosownie do przepisów art. 481 § 1 i § 2 w związku z art. 359 § 1 i § 2 Kodeksu cywilnego, mając na uwadze przepisy art. 42 ust. 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U z 2009 r., Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.).

2.1.10. Niepodejmowanie skutecznych czynności zmierzających do wyegzekwowania zaległych należności z tytułu opłat za dostarczoną wodę i odprowadzane ścieki, skutkujące przedawnieniem roszczeń z tych tytułów – str. 66 protokołu.

Podejmować konsekwentne czynności zmierzające do wyegzekwowania zaległych należności ze stosunków cywilnoprawnych, na podstawie przepisów Części Trzeciej „Postępowanie egzekucyjne” ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. Nr 43, poz. 296 z późn. zm.).

2.1.11. Udzielanie w 2013 r. ulg w spłacaniu należności pieniężnych z tytułu opłat za dostarczoną wodę i odprowadzone ścieki w oparciu o uchwałę Rady Gminy Nr V/27/2003 z dnia 25 kwietnia 2003 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu umarzania wierzytelności z tytułu należności pieniężnych, do których nie stosuje się przepisów ustawy - Ordynacja podatkowa oraz udzielaniu ulg w spłacie tych należności, wydaną na podstawie nieobowiązujących przepisów ustawy o finansach publicznych – str. 63 – 68 protokołu.

Opracować i przedstawić Radzie Gminy projekt uchwały w sprawie szczegółowych zasad, sposobu i trybu udzielania ulg w spłacaniu należności

pieniężnych o charakterze cywilnoprawnym, wskazującej również warunki dopuszczalności pomocy publicznej w przypadkach, w których ulga stanowić będzie pomoc publiczną i organy uprawnione do udzielania tych ulg, stosownie do przepisów art. 59 ust. 2 ustawy o finansach publicznych.

Zgodnie z przepisami art. 119 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. Przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1241 z późn. zm.) przepisy wykonawcze wydane na podstawie ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104, z późn. zm) zachowują moc do czasu wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240), nie dłużej jednak niż do dnia 31 grudnia 2010 r.

2.2. W zakresie wydatków budżetowych:

2.2.1. Wykazanie – w sprawozdaniu z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach prowadzonych przez gminę za 2012 r. – nieprawidłowej kwoty wydatków poniesionych na wynagrodzenia nauczycieli dyplomowanych i mianowanych w składnikach wskazanych w art. 30 ust. 1 Karty Nauczyciela (m.in. w wyniku nieuwzględnienia wydatków poniesionych na wynagrodzenie nauczyciela dyplomowanego w wymiarze 5/18 etatu w okresie od 1 stycznia 2012 r. do 31 sierpnia 2012 r.), co w konsekwencji spowodowało nieprawidłowe ustalenie kwoty różnicy między średnimi wynagrodzeniami nauczycieli obliczonymi na podstawie Karty Nauczyciela, a wydatkami poniesionymi przez gminę na wynagrodzenia tych nauczycieli (w przypadku nauczycieli mianowanych ustalono różnicę w wysokości ujemnej, zamiast w wysokości dodatniej), w wyniku czego nauczycielom dyplomowanym zawyżono wypłacone im dodatki uzupełniające za rok 2012 o kwotę 9.017,73 zł, a nauczycielom mianowanym ustalono jednorazowe dodatki uzupełniające w łącznej wysokości 31.194,72 zł, w sytuacji gdy dodatki te im nie przysługiwały – str. 76-77 protokołu.

W sprawozdaniu z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach prowadzonych przez gminę wykazywać wszystkie wydatki poniesione z budżetu gminy na wynagrodzenia w roku podlegającym analizie, w składnikach wskazanych w art. 30 ust. 1 Karty Nauczyciela, bez pochodnych ponoszonych przez pracodawcę, zgodnie z pkt. I.4. objaśnień, zawartych w załączniku Nr 2 do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 13 stycznia 2010 r. w sprawie sposobu opracowywania sprawozdania z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 6, poz. 35 z późn. zm.).

Dokonać przeliczenia jednorazowych dodatków uzupełniających dla nauczycieli mianowanych i dyplomowanych, po czym wystąpić do nauczycieli o dobrowolny zwrot

nadpłaconych lub pobranych nienależnie kwot, a w przypadku odmowy rozważyć ich wyegzekwowanie od osoby odpowiedzialnej za nieprawidłowe ustalenie i wypłacenie dodatków, stosując zasady określone w przepisach działu piątego ustawy z 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (Dz. U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94 z późn. zm.).

3. W zakresie długu publicznego:

3.1. Zaciągnięcie 8 lipca 2008 r. kredytu w kwocie 1.000.000,00 zł bez uzyskania opinii regionalnej izby obrachunkowej o możliwości jego spłaty – str. 84 protokołu.

W przypadku ubiegania się o kredyt lub pożyczkę na cel, o którym mowa w art. 89 ust. 1 pkt 2-4 i art. 90 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.), występować o opinię Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie o możliwości spłaty kredytu lub pożyczki, stosownie do przepisów art. 91 ust. 2 tej ustawy.

4. W zakresie gospodarki mieniem:

4.1. Niesporządzanie protokołów z przetargów na sprzedaż nieruchomości gminnych zakończonych wynikiem negatywnym oraz wykazów nieruchomości przeznaczonych do oddania w dzierżawę - str. 88-89 protokołu.

Z przeprowadzonego przetargu na sprzedaż nieruchomości – również zakończonego wynikiem negatywnym – sporządzać protokół, w którym zamieszczać informacje wskazane w przepisach § 10 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 r. w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (Dz. U. Nr 207, poz. 2108 z późn. zm.).

Sporządzać wykazy nieruchomości przeznaczonych do oddania w dzierżawę, stosownie do przepisów art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2010 r. Nr 102, poz. 651 z późn. zm.). Obowiązek ten nie dotyczy oddania nieruchomości w najem lub dzierżawę na czas oznaczony do 3 miesięcy, chyba że po umowie zawartej na czas oznaczony do 3 miesięcy strony zawierają kolejne umowy, których przedmiotem jest ta sama nieruchomość, zgodnie z przepisami art. 35 ust. 1b tej ustawy.

Jeżeli uważa Pan, że wśród wniosków zawartych w tym wystąpieniu są takie, które naruszają prawo przez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie,

przysługuje Panu – zgodnie z art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych – prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie w ciągu 14 dni od otrzymania tego wystąpienia.

Jednocześnie informuję, że – stosownie do przepisu art. 9 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych – jest Pan zobowiązany zawiadomić Izbę o wykonaniu wniosków pokontrolnych lub o przyczynach ich niewykonania, w formie pisemnej i elektronicznej (plik w formacie Microsoft Word (*.doc) lub Rich Text Format (*.rtf) na adres: wkgf@lublin.rio.gov.pl), w terminie 30 dni od daty doręczenia Panu tego wystąpienia, mając na uwadze przepisy art. 27 tej ustawy.

Jacek Grządka

Do wiadomości:

Rada Gminy Białopole